Самостійна робота. Омоніми та пароніми

20 хв · 12 балів · уміння: Розрізняти омоніми й багатозначні слова; Відрізняти пароніми від інших пар слів; Встановлювати послідовність дій під час розрізнення явищ лексики; Співвідносити поняття теми з прикладами; Класифікувати приклади за мовним явищем; Аналізувати пояснення лексичних явищ і добирати правильне

Варіант 1

Прізвище, ім'я _____ Клас _____ Дата _____

1. Яка пара слів НЕ є омонімами? (1 б.)

А) стигнути «достигати» і стигнути «холонути»
Б) журнал «періодичне видання» і журнал «зошит для систематичних записів»
В) коса «заплетене волосся» і коса «знаряддя для косіння»
Г) клуб «громадська організація» і клуб «летюча маса диму»

2. Оберіть усі пари слів, які є паронімами. (1,5 б.) Оберіть усі правильні відповіді.

А) ключ і ключ
Б) промінь і пломінь
В) чайка і чайка
Г) клуб і клуб
Д) уява і уявлення

3. Розташуйте кроки з’ясування, чи є слова омонімами, у правильному порядку. (2 б.) Розташуйте в правильному порядку.

А) Зробити висновок, що спільного смислового стрижня нема і слова є омонімами
Б) З’ясувати значення слова в кожному реченні
В) З’ясувати, чи збігаються слова в усіх граматичних формах, і назвати омоніми повними або неповними
Г) Порівняти значення й пошукати спільний смисловий стрижень

4. Установіть відповідність між поняттям і прикладом. (2,5 б.) Кожну літеру можна використати лише один раз, одна літера зайва.

1. Повні омоніми 2. Неповні омоніми 3. Пароніми 4. Міжмовні омоніми	А. неділя (сьомий день тижня) і російське неделя (тиждень) Б. талан (доля) і талант (обдарування) В. жати (тиснути) і жати (зрізувати) Г. робота, праця, труд Д. кран (трубка) і кран (механізм для піднімання вантажів)

5. Установіть відповідність між прикладом і мовним явищем. (2,5 б.) Кожну літеру можна використати лише один раз, одна літера зайва.

1. сонце і сон це 2. обі́д (страва) і о́бід (частина колеса) 3. мати (іменник) і мати (неозначена форма дієслова)	А. міжмовні омоніми Б. омофони В. каламбур

4. Не всяк високих досяга кар’єр, хто зразу рветься з місця у кар’єр	Г. омографи Д. омоформи

6. Слова луг «угіддя для сінокосу» і луг «хімічна речовина певного складу» мають однакову форму в усіх відмінках однини й множини. Яке пояснення правильне? (2,5 б.)

А) Це повні омоніми, бо вони збігаються в усіх граматичних формах, а значення нічим не пов’язані

Б) Це неповні омоніми, бо вони збігаються лише в частині граматичних форм

В) Це багатозначне слово, бо його значення мають спільний смисловий стрижень

Г) Це пароніми, бо слова дуже подібні за звучанням, але не тотожні

Варіант 2

Прізвище, ім'я _____ Клас _____ Дата _____

1. У якій парі слова НЕ є омонімами? (1 б.)

А) чайка «птах» і чайка «човен»

Б) стигнути «достигати» і стигнути «холонути»

В) кран «трубка із закривкою» і кран «механізм для піднімання вантажів»

Г) клубок «кулястий моток» і клубок «нагромадження почуттів»

2. Оберіть усі пари слів, які є паронімами. (1,5 б.) Оберіть усі правильні відповіді.

А) незгоди і знегоди

Б) луг і луг

В) гармонія і гармонія

Г) кар’єр і кар’єр

Д) виє і віє

3. Розташуйте кроки добору слова з пари паронімів у правильному порядку. (2 б.)

Розташуйте в правильному порядку.

А) Зіставити значення слів зі змістом речення

Б) Уставити слово, яке підходить за значенням

В) Помітити, що слова дуже подібні за звучанням, але не тотожні

Г) З’ясувати лексичне значення кожного слова

4. Установіть відповідність між поняттям і прикладом. (2,5 б.) Кожну літеру можна використати лише один раз, одна літера зайва.

1. Повні омоніми 2. Неповні омоніми 3. Пароніми 4. Міжмовні омоніми	А. розпещений (зіпсований увагою) і розбещений (морально зіпсований) Б. українське луна (відбиття звуку) і російське луна (місяць) В. моторний (швидкий) і моторний (пов’язаний з мотором) Г. скаржитися, ремствувати, нарікати Д. баранці (молоді барани) і баранці (піна на гребенях хвиль)

5. Установіть відповідність між прикладом і мовним явищем. (2,5 б.) Кожну літеру можна використати лише один раз, одна літера зайва.

1. коси (іменник) і коси (наказова форма дієслова) 2. при́клад (взірець) і прикла́д (частина гвинтівки) 3. Прийомний син барона був баран 4. українське правий і сербське прави «прямий»	А. каламбур Б. омофони В. омографи Г. міжмовні омоніми Д. омоформи

6. Слова мул «дуже подрібнена земля, що відкладається на дні водойм» і мул «свійська тварина, гібрид коня й осла» звучать однаково. Яке пояснення правильне? (2,5 б.)

А) Це пароніми, бо слова мають подібне звучання, але різні значення

Б) Це багатозначне слово, бо обидва значення названо одним іменником

В) Це омоніми, бо спільного смислового стрижня в значеннях нема, а збіг звучання випадковий

Г) Це міжмовні омоніми, бо слова мають однакове звучання в різних мовах

Джерела:

- Українська мова (Ющук) 10 клас, с. 41
- Українська мова (Ющук) 10 клас, с. 41, 42
- Українська мова (Ющук) 10 клас, с. 42